

DE LA CELULAR LA HEIDEGGER. REPREZENTĂRILE STUDENȚILOR DESPRE EI ÎNȘIȘI

ROXANA MOȘOR și PÉTER ENIKŐ

I. Introducere

Studiul de față își propune identificarea unor stiluri și moduri de viață specifice studenților din spațiul multicultural clujean. Întrucât categoria *studenți* deține un potențial al dezvoltării și progresului într-o societate, credem că tema poate căpăta importanță în raport cu preocupări de natură pragmatică. Am apelat la reprezentările sociale pentru a le da posibilitatea subiecților să se exprime liber fără a încadra răspunsurile în categorii preconstruite. Aceste răspunsuri ne oferă baza materială pentru o analiză de tip calitativ necesară unui astfel de demers. Reprezentările sociale sunt un element esențial, în înțelegerea determinărilor, comportamentelor și practicilor sociale. Ele nu trebuie înțelese ca fiind doar niște structuri statice care înglobează elemente cognitive, ci ca niște structuri dinamice ce operează asupra comportamentelor și relațiilor interpersonale. Înțelegerea realității se face în scopul unei mai bune adaptări, un rol important în această adaptare avându-l comunicarea interpersonală. Reprezentările sociale iau naștere tocmai prin această comunicare permițând actorilor sociali să dobândească anumite cunoștințe și să le integreze într-un cadru inteligibil pentru ei, coerent cu modul lor de gândire și valorile la care aderă.

Grupurile umane se diferențiază după mediul cultural în care s-au dezvoltat, astfel că în reprezentările sociale se reflectă influențele contextului socio-cultural. Reprezentările sociale se află la răscrucea dintre psihismul individual și colectiv. Altfel spus, cu toate că individul e cel care-și face reprezentarea, aceasta capătă caracter social prin plasarea individului în colectivitate.

Pornind de la ideea că realitatea este construită subiectiv, reprezentările sociale desemnează "un aparat evaluator, o grilă de lectură a realității, o situație în lumea valorilor și o interpretare proprie dată acestei lumi (...), un sistem de credințe, un model explicativ, un mecanism prin care se construiesc teorii despre mediul social, un efort de

înțelegere și de stăpânire a acestuia, o modalitate de a gândi practic contextul."

Orice reprezentare presupune un subiect și un obiect al său. Obiectul nu este exterior subiectului, ci este o proiecție a structurilor sale cognitive, atitudinale, toate acestea plasate într-un context dat, încărcat de anumite norme și valori. În cazul studiului de față obiectul și subiectul reprezentării se suprapun. Este vorba despre reprezentările studenților despre ei înșiși. Aceasta reflectă stilurile și modurile de viață ale studenților prin apartenența acestora la grupul „student”, dar și la alte grupuri (familia, prietenii, grupul etnic).

Am lansat următoarele ipoteze care să ne ghideze analiza:

- reprezentările noțiunii de student diferă în funcție de etnie ;
- reprezentările diferă de asemenea și în funcție de sex ;
- profilul facultății influențează modul în care se fac reprezentările.

II. Metodologia folosită

Datele pe care s-a făcut analiza sunt rezultatul unei cercetări efectuate pe un eșantion reprezentativ de 1031 subiecți dintre care 710 români și 321 maghiari. Instrumentul cercetării îl constituie chestionarul. În cadrul chestionarului am introdus o foaie volantă care conținea întrebarea referitoare la modul de reprezentare a noțiunii "student".

Modalitatea de culegere a datelor a trebuit să țină cont de intimitatea subiecților, de aceea aceștia au fost rugați să completeze personal cele patru rubrici destinate reprezentărilor și câte două asocieri pentru fiecare din acestea, introducând apoi foaia completată într-un plic sigilat. Prin aceasta s-a evitat un număr mare de non-răspunsuri și într-o oarecare măsură efectul dezirabilității.

III. Prelucrarea datelor

Deoarece s-a răspuns liber, analiza ulterioară a necesitat restrângerea răspunsurilor în câteva categorii mari. Titlul lucrării poate sugera cu ușurință diversitatea reprezentărilor făcute, de la aspecte pur pragmatice

(celularul) la cele filosofice (Heidegger), motiv pentru care s-a impus categorizarea. Etichetele cu care s-a lucrat au fost definite în felul următor: *raportare la școală, raportare la economic, expectanțe, relații interpersonale, loisir, atribute atitudinal-valorice, cogniție și efecte ale schimbării rezidenței*. În continuare vom da o prezentare succintă a modului în care am construit aceste categorii.

Diversitatea mare a răspunsurilor oferite de către studenți a făcut dificil procesul de încadrare a acestora în categorii predefinite. Astfel, primele „categorii” în care am încadrat răspunsurile au fost următoarele : *școală, economic, preocupări față de viitoarea profesie și statut, sistemul de relații sociale, modalități de petrecere a timpului liber, atribute legate de personalitate, cogniție, cultural, stare de spirit, elemente de noutate în viața studentului, locuri semnificative în noul mediu, maturizare, laturile comportamentale pasivă și dinamică, spațiu locativ, latura erotică, consum de alcool (țigară) , atribute ironice, altceva, nu știe, non-răspuns*. Pentru a putea prelucra mai ușor datele, am restrâns aceste categorii. De exemplu categorii ca *modalități de petrecere a timpului liber, cultural și consum de alcool (țigări)* au fost reunite în noua categorie *loisir*. Categoria finală numită *relații interpersonale* înglobează *sistemul de relații sociale și latura erotică*. Acest reduționism a avut ca temei imposibilitatea de a da interpretări obiective unor termeni cu sens ambiguu precum „prieten” (prieten poate fi colegul de cameră/școală, amicul, iubitul etc). Un alt argument l-a constituit faptul că în limba maghiară nu există diferențiere de gen. În ceea ce privește construcția categoriei finale, numită *atribute atitudinal-valorice*, am procedat în felul următor : am analizat răspunsurile prin prisma sistemului de personalitate . Sunt răspunsuri legate de dimensiunea observabilă a personalității (comportamentală), care are o latură activă, dar și una pasivă. Alte răspunsuri reflectă pur și simplu o stare de spirit datorată naturii stimulilor care-l înconjoară pe student. Există apoi o multitudine de răspunsuri care reflectă sistemul de valori universale și dezirabile în orice societate modernă : libertate, independență, responsabilitate, pe cont propriu etc. Spiritul critic, dar mai ales cel autocritic, se reflectă în răspunsurile ce iau forma atributelor ironice : șoarece, prost, tocilar, zăpăcit etc.

Am considerat ca o particularitate a statutului de student tot ceea ce am reunit sub numele de *efecte ale schimbării rezidenței*, aici fiind incluse răspunsuri ca: autostop, dor de casă, părinți, departe etc.

IV. Interpretarea datelor

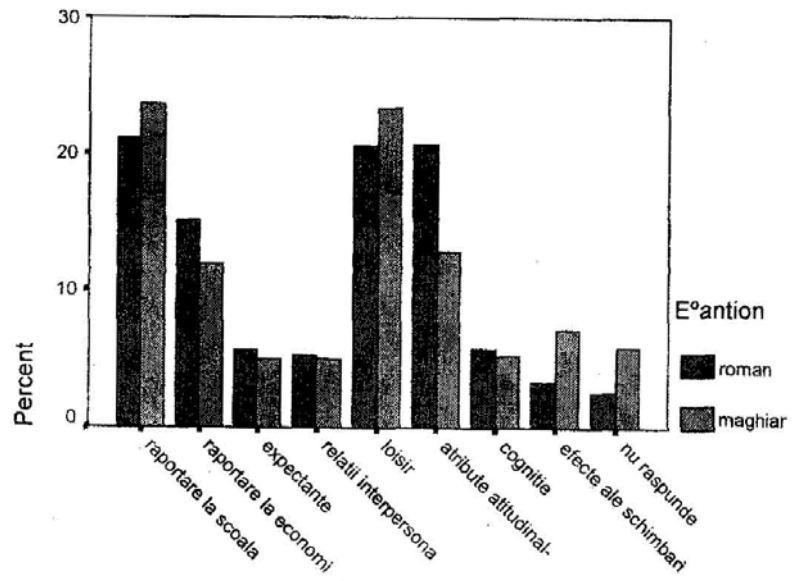
Majoritatea răspunsurilor în cadrul primei reprezentări, se concentrează în categoriile *raportare la școală*, *raportare la economic*, *loisir*, *atribute atitudinal-valorice*. Raportarea la școală (21,9%) este un lucru inerent statutului de student, de aceea această latură nu constituie un element de noutate. În ceea ce privește raportarea la economic (14,1%), studenții se aliniază tendinței generale care există la ora actuală în România, astfel că preocupările de natură materială capătă o importanță deosebită.

În schimb, celelalte două categorii, *loisir* (21,4%) și *atribute atitudinal-valorice* (18,2%) au un conținut mult mai eterogen, depinzând în mai mare măsură de factori circumstanțiali. Structura reprezentărilor este modificată în funcție de aceștia. Reprezentările studenților se ancorează în social, dar sunt puternic individualizate, menținând o identitate de grup, dar și o detașare individualistă față de acesta.

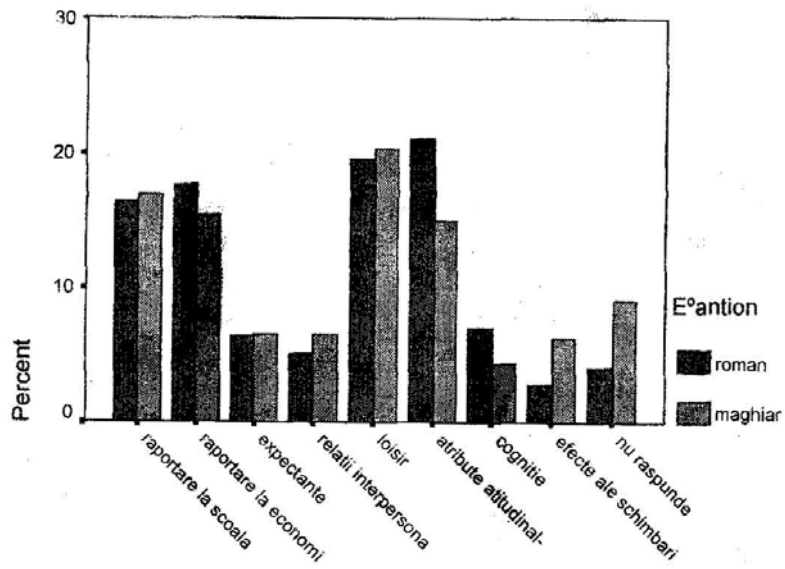
Termeni precum a cunoaște, a ști, intelect, a studia, știință au fost incluși în categoria *cogniție* (5,6%). Deoarece a fi student presupune de cele mai multe ori plecarea în alt oraș, depărtare, dor de casă și adaptarea la noul mediu, a fost necesară definirea unei categorii pe care ulterior am numit-o *efecte ale schimbării rezidenței* (4,6%). Cu toate că ambele categorii sunt relevante pentru definirea unui nou statut, ele constituie împreună doar 10 % din ponderea răspunsurilor. Situația e similară și în ceea ce privește categoria *expectance*, deținând un procent de doar 5,4% din totalul primelor răspunsuri. Tendința se menține și în cazul următoarelor trei răspunsuri.

Pentru a verifica ipotezele lansate (variabile ca sexul, etnia, profilul facultății influențează răspunsurile subiecților) am analizat răspunsurile în acest sens. Potrivit testului de semnificație am fost nevoiți să acceptăm ipoteza nulă (pentru $p < 0.05$) conform căreia studenții nu au răspunsuri diferite în funcție de sex, adică, atât fetele cât și băieții, își formează reprezentări în termeni similari.

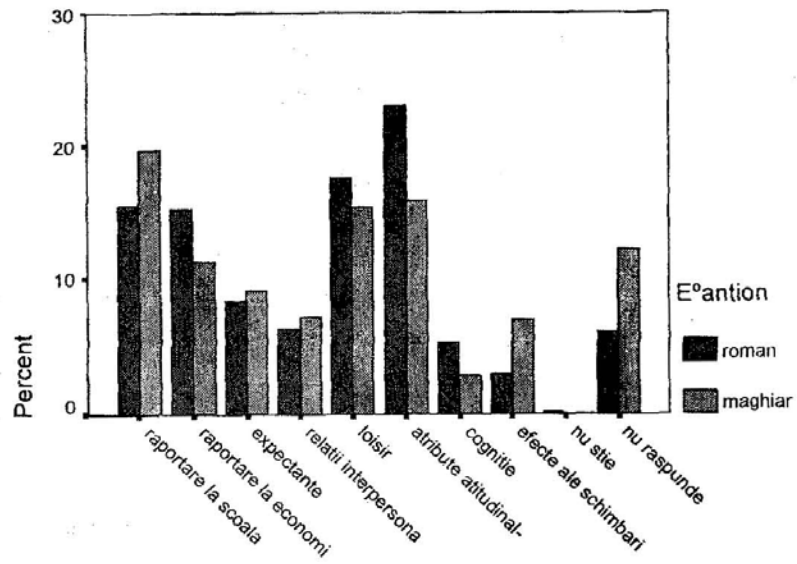
Introducând în analiză variabila etnie s-au constatat unele particularități care confirmă ipoteza noastră (pentru $p < 0.05$), conform căreia etnia influențează importanța acordată unei categorii sau alteia:

Reprezentare finala 1

Reprezentare finala 2

Reprezentare finala 3

Studentii de etnie maghiară se reprezintă în primul rând prin raportare la școală, apoi având în vedere modalitățile de petrecere a timpului liber. Tot la această etnie se observă o pondere mai mare a răspunsurilor incluse în categoria *efecte ale schimbării rezidenței*, comparativ cu ponderea răspunsurilor studenților români. Acestui fapt i-am dat următoarea interpretare : având în vedere că foarte mulți studenți maghiari provin din zone unde propria etnie este majoritară, aceștia resimt mai acut schimbarea de mediu, acest lucru determinându-le o stare de disconfort psihic. Acest lucru poate fi mai mult sau mai puțin conștientizat, influențând totuși reprezentarea lui vizavi de ceea ce înseamnă student. Referindu-ne la fiecare variabilă-reprezentare în parte se observă o serie de particularități. În primul termen al reprezentării ponderea răspunsurilor din categoria școală și loisir este mai mare în rândul studenților maghiari, iar studenții români răspund în mai mare măsură în termeni de atribute atitudinal-valorice. Aceste diferențe se păstrează și în cadrul celorlalte două variabile. Raportarea la economic se face, spre deosebire de studenții români, într-o pondere mai mare în cadrul celui de-al patrulea termen. Acest lucru poate fi explicat făcând referire la sursele de venit ale părinților și subiecților. Analiza acestor variabile a evidențiat faptul că veniturile provin într-o mai mare măsură din inițiative pe cont propriu și din salariu de la firme particulare în cazul subiecților maghiari, de aceea nevoile materiale nu apar în prim plan.

O altă variabilă pe care am inclus-o în analiză este facultatea la care este student subiectul. Legat de aceasta putem formula câteva interpretări care în acest stadiu al cercetării nu pot avea însă, un fundament cert, cu toate că testul de semnificație (pentru $p < 0.05$) indică existența unei asocieri.

Faptul că studenții de la facultatea de matematică și informatică nu și fac reprezentări în termeni de relații interumane, poate fi pus pe seama lipsei de timp alocat cultivării acestora, mai degrabă preferând (sau fiind constrâns de circumstanțe) să-și petreacă majoritatea timpului în fața calculatorului. În ceea ce privește studenții de la facultatea de drept, s-a constatat un lucru oarecum surprinzător, acela că pentru primul răspuns nici un student nu și-a definit categoria din care face parte prin expectanțe. Este surprinzător datorită faptului că foarte mulți își aleg această facultate pe baza unor reprezentări legate de expectanțe. Studenții de la facultatea de teologie își reprezintă cu precădere primul răspuns prin formulări de natură atitudinal-valorică. Spre deosebire de alte

facultăți, teologia îi familiarizează pe studenți cu valori și norme morale dezirabile care le orientează conduita socială și profesională. Sunt astfel predispuși să emită mai degrabă judecăți asupra naturii umane. (Comentariile de mai sus au fost făcute pe baza tabelelor de asociere.)

Analizând din altă perspectivă modurile de abordare a noțiunii *student*, am întâlnit termeni aflați la poluri opuse. Responsabilitate-lipsă de responsabilitate, organizare-dezorganizare, pierdere de vreme-lipsă de timp, prost-mai deștept ca media sunt termeni ce țin de sistemul periferic al reprezentărilor, a cărui determinare este mai individualizată și contextualizată, mult mai asociat caracteristicilor individuale și contextului imediat. Dacă nodul central al reprezentărilor este o rezultată, dar și factor de coeziune și identitate de grup, elementele periferice conferă individului libertatea de a disocia de grupul de apartenență. Pentru a ilustra eterogenitatea de conținut a reprezentărilor, ne vom opri la câteva cazuri (răspunsuri) considerate de noi atipice. Unul dintre subiecți își reprezintă termenul *student* prin imaginea pițigoiiului de la geamul camerei sale. Alții folosesc termeni precum *alb*, *negru*, *verde*, *zi/noapte* pentru a exprima, probabil, starea lor de spirit. Conținutul social al reprezentărilor este strâns legat de interesele, istoria, miturile sau ideologia grupurilor. În contrast cu termenii mai sus amintiți, aceștia sunt încărcăți cu un mare grad de consensualitate. Un termen întâlnit numai la răspunsurile subiecților maghiari este cel de *crâșmă*, care, deși aflat în circulație, este moștenit de la generațiile anterioare de studenți și preluat de cele noi, sensul cuvântului având și o conotație de viață boemă (se presupune că tânărul trebuie să ducă în anii studenției o viață boemă).

În această analiză am urmărit și modul în care se asociază variabilele definite de noi *reprezentare finală 1, 2, 3, respectiv 4*. Testul de semnificație a relevat o asociere mare (pentru $p < 0.05$) între reprezentările succesive (felul cum își reprezintă *student* prin al doilea termen e influențat de primul termen).

Cele spuse mai sus sunt susținute de lipsa de asociere care s-a observat între primul și cel de-al patrulea termen al reprezentărilor. Ar putea exista mai multe explicații referitoare la faptul că modurile de reprezentare prin primii trei termeni nu influențează modul cum își reprezintă a patra oară noțiunea de student: se poate ca subiectul să fi fost deja plictisit sau universul de reprezentare al studenților este relativ redus. În lipsa unor date calitative care să ne confirme sau să infirme această ipoteză, totul rămâne la nivelul presupunerilor.

BIBLIOGRAFIE

- Neculau, Adrian (coord.) (1995) *Reprezentările sociale*, București : Editura Știință și Tehnică.
 Iluț, Petru (2000) *Iluzia localismului și localizarea iluziei*, Iași : Editura Polirom.
 Radu, Ioan (coord.) (1994) *Psihologie socială*, Cluj-Napoca : Editura Exe S.R.L.
 Șchiopu, U. (coord.) (1997) *Dicționar enciclopedic de psihologie*, București. Editura Babel.

Anexa 1.

REP_1 Reprezentare finală 1 * REP_4 Reprezentare finală 4 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	9. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	44	42	8	3	24	18	3	3		145
	2. raportare la economie	31	21	7	3	10	19	5	1	1	98
	3. expectanță	8	11	2		3	7	1		1	33
	4. relații interpersonale	11	6	3	1	3	10	1	1		36
	5. loisir	44	34	7	3	23	35	6	8	4	164
	6. atribute atitudinal-valorice	34	21	14	3	19	22	9	4	5	131
	7. cogniție	11	8	2	2	6	7	5	2	1	44
	8. efecte ale schimbării rezidenței	10	9	1		4	5			1	30
	9. nu răspunde	7	6	2		2	9	1	1	1	29
Total		200	158	46	15	94	132	31	20	14	710

a.ESANT2 Eșantion = 1 român

Anexa 2.

REP_1 Reprezentare finală 1 * REP_4 Reprezentare finală 4 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total	
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	9. nu răspunde		
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	21	14	7	3	16	7	3	4	1	5	81
	2. raportare la economie	14	5	5	3	9	4		2	1	4	47
	3. expectanță	4	4			5	4	2	3		1	23
	4. relații interpersonale	3	2	1	1	2	6	1	1			17
	5. loisir	12	6	6	1	7	15	3	4		3	57
	6. atribute atitudinal-valorice	15	6	2	2	6	14	3	3		6	57
	7. cogniție	4	1		1	3	4				1	14
	8. efecte ale schimbării rezidenței	6	1	1		5	2		1		1	17
	9. nu răspunde	4				3					1	8
Total		83	39	22	11	56	56	12	18	2	22	321

a.ESANT2 Eșantion = 2 maghiar

Anexa 3.

REP_2 Reprezentare finală 2 * REP_3 Reprezentare finală 3 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	9. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	25	21	7	5	27	17	1	9	4	116
	2. raportare la economie	26	18	7	13	23	21	9	1	6	126
	3. expectanță	6	6	6	5	15	6	3	1	2	50
	4. relații interpersonale	10	7	6		9	1		3		36
	5. loisir	33	25	11	16	12	20	8	5	7	137
	6. atribute atitudinal-valorice	16	13	11	9	19	47	6	9	6	136
	7. cogniție	5	5	7		7	12	3	2	3	44
	8. efecte ale schimbării rezidenței	4	2	6	4	4	2	1	5	1	29
	9. nu răspunde	1	1	1	1	1	3	1		27	36
Total		126	98	62	53	119	129	32	35	56	710

a.ESANT2 Eșantion = 1 român

Anexa 4.

REP_2 Reprezentare finală 2 * REP_3 Reprezentare finală 3 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total	
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	99. nu răspunde		
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	10	9	8	2	9	10	2	1		3	54
	2. raportare la economie	7	7	3	2	14	11	2	1		1	48
	3. expectanță	5	3	2		1	4	1				16
	4. relații interpersonale	5	3	2		5	2	2			2	21
	5. loisir	9	12	5	6	12	15	2	3		3	67
	6. atribute atitudinal-valorice	5	7	5	2	7	28	3	3		2	62
	7. cogniție	1	3		2	3	10	1				20
	8. efecte ale schimbării rezidenței	4		1		2	1	1		1	1	11
	99. nu răspunde	1	2			1	4				14	22
Total		47	46	26	14	54	85	14	8	1	26	321

a.ESANT2 Eșantion = 2 maghiar

Anexa 5.

REP_3 Reprezentare finală 3 * REP_4 Reprezentare finală 4 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	99. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	37	27	6	2	18	25	4	4	3	126
	2. raportare la economie	29	19	7	1	15	17	6	2	2	98
	3. expectanță	18	16	4		5	10	2	5	2	62
	4. relații interpersonale	11	13	4		7	13	1	3	1	53
	5. loisir	39	23	9	2	18	23	3	1	1	119
	6. atribute atitudinal-valorice	28	27	12	7	19	25	6	3	2	129
	7. cogniție	7	10	1	1	5	4	3	1		32
	8. efecte ale schimbării rezidenței	14	9	1	2	2	3	3	1		35
	99. nu răspunde	17	14	2		5	12	3		3	56
Total		200	158	46	15	94	132	31	20	14	710

a.ESANT2 Eșantion = 1 român

Anexa 6.

REP_3 Reprezentare finală 3 * REP_4 Reprezentare finală 4 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total	
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	97. nu știe	99. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	12	6	6		9	9	2	1		2	47
	2. raportare la economie	13	5	1	2	6	9		4	1	5	46
	3. expectanță	5	5	2	2	2	4	1	3		2	26
	4. relații interpersonale	3	3	2		1	3		1		1	14
	5. loisir	14	5	4	2	9	10	4	3		3	54
	6. atribute atitudinal-valorice	22	12	6	4	17	12	3	4		5	85
	7. cogniție	1	1		1	2	5	1	2		1	14
	8. efecte ale schimbării rezidenței	3	1			3	1					8
	97. nu știe						1					1
	99. nu răspunde	10	1	1		7	2	1		1	3	26
Total		83	39	22	11	56	56	12	18	2	22	321

a.ESANT2 Eșantion = 2 maghiar

Anexa 7.

REP_1 Reprezentare finală 1 * REP_2 Reprezentare finală 2 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	99. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	19	25	8	10	50	16	6	7	4	145
	2. raportare la economie	24	19	10	2	14	18	7	3	1	98
	3. expectanță	3	5	3	1	9	7	3	2		33
	4. relații interpersonale	5	5	3	2	6	7	3	4	1	36
	5. loisir	42	36	9	10	26	20	12	7	2	164
	6. atribute atitudinal-valorice	13	24	8	4	19	45	10	4	4	131
	7. cogniție	5	8	6	2	6	14	2	1		44
	8. efecte ale schimbării rezidenței	4	4	3	5	5	6		1	2	30
	99. nu răspunde	1				2	3	1		22	29
	Total		116	126	50	36	137	136	44	29	36

a.ESANT2 Eșantion = 1 român

Anexa 8.

REP_1 Reprezentare finală 1 * REP_2 Reprezentare finală 2 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	99. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	16	14	3	4	22	12	1	3	6	81
	2. raportare la economie	5	7	1	5	18	6	2	2	1	47
	3. expectanță	4	4	1	5	1	4	1	1	2	23
	4. relații interpersonale	2	2	1		5	3	2	1	1	17
	5. loisir	12	13	3	5	8	9	3	1	3	57
	6. atribute atitudinal-valorice	11	5	3	1	4	24	6	1	2	57
	7. cogniție	1		2		6	2	2	1		14
	8. efecte ale schimbării rezidenței	2	2	2	1	3	2	3	1	1	17
	99. nu răspunde	1	1							6	8
Total	54	48	16	21	67	62	20	11	22	321	

a.ESANT2 Eșantion = 2 maghiar

Anexa 9.

REP_1 Reprezentare finală 1 * REP_3 Reprezentare finală 3 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.									Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	99. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	28	26	12	10	26	19	6	8	10	145
	2. raportare la economie	13	13	6	6	29	20	5	2	4	98
	3. expectanță	7	7	5	5	2	4	1	1	1	33
	4. relații interpersonale	11	2	5		10	2	1	5		36
	5. loisir	36	34	14	20	12	23	10	7	8	164
	6. atribute atitudinal-valorice	13	10	13	8	23	42	4	8	10	131
	7. cogniție	6	2	5	3	9	15	3	1		44
	8. efecte ale schimbării rezidenței	10	3	2	1	6	1	1	2	4	30
	99. nu răspunde	2	1			2	3	1	1	19	29
Total	126	98	62	53	119	129	32	35	56	710	

a.ESANT2 Eșantion = 1 român

Anexa 10.

REP_1 Reprezentare finală 1 * REP_3 Reprezentare finală 3 Crosstabulation

Count

		REP 4. Reprezentare finală 4.										Total
		1. raportare la școală	2. raportare la economie	3. expectanță	4. relații interpersonale	5. loisir	6. atribute atitudinal-valorice	7. cogniție	8. efecte ale schimbării rezidenței	97. nu știe	99. nu răspunde	
REP 1. Reprezentare finală 1.	1. raportare la școală	14	12	7	5	17	15	1	2		8	81
	2. raportare la economie	4	11	4	1	10	12	1	1		3	47
	3. expectanță	4	2	3		4	7	1	1		1	23
	4. relații interpersonale	3	3	1	1	3	3	1	1	1		17
	5. loisir	10	13	3	2	6	11	4	2		6	57
	6. atribute atitudinal-valorice	7	4	5	3	9	24	2	1		2	57
	7. cogniție	3		1	1	2	4	2			1	14
	8. efecte ale schimbării rezidenței	1	1	2	1	3	6	2			1	17
	99. nu răspunde	1					3				4	8
Total		47	46	26	14	54	85	14	8	1	26	321

a.ESANT2 Eșantion = 2 maghiar